

Wymagania edukacyjne z przedmiotu język obcy nowożytny we wszystkich zawodach dla klas I – IV na rok szkolny 2017/2018

1. Obowiązujące podręczniki

1.1. Język angielski

Podręcznik dla klas 1 – Oxford Solutions pre-intermediate

Podręcznik dla klas 2 – Oxford Solutions intermediate

Podręcznik dla klas 3 – Oxford Solutions intermediate, Repetytorium maturalne wydawnictwa Macmillan

Podręcznik dla klas 4 – Matura 2015 Repetytorium wydawnictwa Macmillan

1.2. Język niemiecki

Podręcznik dla klas 1 – Infos 1 wydawnictwa Pearson

Podręcznik dla klas 2 – Infos 2 wydawnictwa Pearson

Podręcznik dla klas 3 – Infos 3 wydawnictwa Pearson

Podręcznik dla klas 4 – Expedition Deutsch 3 Wydawnictwo Szkolne PWN

1.3. Język rosyjski

Podręcznik dla klas 1 – „Wot i my 1”, M. Wiatr-Kmieciak, S. Wujec, Wyd. Szkolne PWN (podr. + ćwiczenia)

Podręcznik dla klas 2 – „Wot i my 1”- kontynuacja, „Wot i my 2”, M. Wiatr-Kmieciak, S. Wujec, Wyd. Szkolne PWN (podr. + ćwiczenia)

Podręcznik dla klas 3 – „Wot i my 2”- kontynuacja, „Wot i my 3”, M. Wiatr-Kmieciak, S. Wujec, Wyd. Szkolne PWN (podr. + ćwiczenia)

2. Cele ogólne

Ogólne cele nauczania języka obcego nowożytnego są oczekiwanymi osiągnięciami uczniów w pięciu obszarach, zdefiniowanych zgodnie z definicją kompetencji komunikacyjnej *Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (ESOKJ)*:

- 1 Znajomość środków językowych (wiadomości)
- 2 Rozumienie wypowiedzi (recepcja)
- 3 Tworzenie wypowiedzi (produkcja)
- 4 Reagowanie na wypowiedzi (interakcja)
- 5 Przetwarzanie wypowiedzi (mediacja).

W *Podstawie programowej* ustala się dla wariantów IV.0 i IV.1 następujące cele ogólne dla każdego z tych obszarów:

Poziom IV.0	Poziom IV.1p - zakres podstawowy na podbudowie wymagań
-------------	--

	poziomu III.0 III etapu edukacyjnego
1. Znajomość środków językowych	
Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematów wskazanych w wymaganiach szczegółowych.	Uczeń posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych) umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematów wskazanych w wymaganiach szczegółowych.
2. Rozumienie wypowiedzi.	
Uczeń rozumie proste i krótkie wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie i powoli, w standardowej odmianie języka, a także krótkie i proste wypowiedzi pisemne.	Uczeń rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka, a także proste wypowiedzi pisemne, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.
3. Tworzenie wypowiedzi.	
Uczeń samodzielnie formułuje bardzo krótkie, proste i zrozumiałe wypowiedzi ustne i pisemne w obrębie wskazanej tematyki.	Uczeń samodzielnie formułuje krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi ustne i pisemne, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.
4. Reagowanie na wypowiedzi.	
Uczeń uczestniczy w prostej rozmowie i w typowych sytuacjach reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, ustnie lub pisemnie.	Uczeń uczestniczy w rozmowie i w typowych sytuacjach reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, ustnie lub pisemnie, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.
5. Przetwarzanie wypowiedzi.	
Uczeń zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w zakresie wymaganych środków językowych.	Uczeń zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

3. Cele szczegółowe

Celem nadrzędnym kształcenia językowego jest nabycie (IV.0)/ doskonalenie (IV.1) sprawności komunikacyjnej uczniów tj. skutecznego porozumiewania się zarówno w mowie jak i w piśmie.

Kształcenie językowe, zgodnie z Wymaganiami ogólnymi Podstawy Programowej odnosi się do pięciu działań językowych na dwóch płaszczyznach: język mówiony i język pisany.

I. Znajomość środków językowych

1. Poznawanie i doskonalenie repertuaru środków leksykalnych, dotyczących życia codziennego w zakresie 15 wskazanych w *Treściach* blokach tematycznych w stopniu:

IV.0 - bardzo podstawowym

IV.1- w miarę rozwiniętym

2. Poznawanie i doskonalenie repertuaru środków gramatycznych wskazanych w *Treściach* w stopniu:

IV.0 - bardzo podstawowym

IV.1- w miarę rozwiniętym

pozwalających na formułowanie i rozumienie bardzo prostych (IV.0)/ prostych (IV.1) wypowiedzi ustnych i pisemnych, reagowanie w sytuacjach typowych oraz przetwarzanie wypowiedzi.

3. Poznawanie i doskonalenie znajomości podstawowych zasad pisowni i wymowy, pozwalających na komunikację w sytuacjach dnia codziennego.

II. Rozumienie wypowiedzi

1. Rozumienie wypowiedzi ustnych:

a) Kształcenie rozumienia ze słuchu, w tym najczęściej używanych słów i wyrażań na znane uczniowi tematy określone w *Treściach*

b) Kształcenie rozumienia sensu bardzo krótkich, prostych (IV.0)/ krótkich, typowych (IV.1) komunikatów, ogłoszeń i zasadniczych wątków rozmowy

2. Rozumienie wypowiedzi pisemnych:

Kształcenie rozumienia bardzo krótkich, prostych (IV.0)/ krótkich, prostych (IV.1) tekstów dotyczących życia codziennego, m.in. ogłoszeń, reklam, kart dań, rozkładów jazdy oraz bardzo krótkich, prostych (IV.0)/ krótkich (IV.1) listów prywatnych/ różnorodnych tekstów.

III. Tworzenie wypowiedzi

1. Formułowanie wypowiedzi ustnych - kształcenie umiejętności:

- uzyskiwania i udzielania informacji i wskazówek,

- opisywania,

- opowiadania,

- relacjonowania,

- negocjowania,

- wyrażania opinii, uczuć i intencji, preferencji oraz planów na przyszłość za pomocą prostych (IV.0)/ różnorodnych (IV.1) środków językowych w zakresie wskazanej w *Treściach* tematyki i funkcji językowych .

2. Formułowanie wypowiedzi pisemnych

Kształcenie umiejętności tworzenia bardzo krótkich, prostych, zrozumiałych (IV.0)/ krótkich, prostych, zrozumiałych (IV.1) form wypowiedzi pisemnych, m.in. ogłoszenia, wiadomości, notatki, e-maila, pocztówki, zaproszenia, ankiety, listu, tekstów narracyjnych pozwalających na: opisywanie, opowiadanie, relacjonowanie, wyrażanie opinii, uczuć i intencji, preferencji oraz planów na przyszłość za pomocą prostych (IV.0)/różnorodnych (IV.1) środków językowych w zakresie wskazanej w *Treściach* tematyki i funkcji językowych .

IV. Reagowanie na wypowiedzi

1. Kształcenie umiejętności tworzenia bardzo krótkich, prostych (IV.0)/ krótkich, prostych (IV.1) wypowiedzi ustnych i pisemnych oraz realizacja wskazanych w *Treściach* funkcji językowych, w tym:

a) Kształcenie umiejętności podtrzymywania i inicjowania bardzo prostej (IV.0)/ prostej(IV.1) rozmowy w zakresie znanej uczniowi tematyki z pomocą bardzo prostych (IV.0)/ prostych (IV.1) środków językowych,

b) Kształcenie umiejętności tworzenia prostych, krótkich tekstów użytkowych w odpowiedzi na m.in. ogłoszenie, wiadomość, e-mail.

2. Kształcenie umiejętności reagowania w sytuacjach życia codziennego, w tym:

- a) reagowania na bardzo proste (IV.0)/ proste (IV.1) wypowiedzi ustne przy użyciu podstawowych środków językowych
- b) zadawania bardzo prostych (IV.0)/ prostych (IV.1) pytań i udzielania odpowiedzi
- c) reagowania na bardzo proste (IV.0)/ proste (IV.1) polecenia

V. Przetwarzanie wypowiedzi

1. Kształcenie i rozwijanie umiejętności formułowania wypowiedzi ustnych i pisemnych, przy użyciu bardzo prostych (IV.0)/ prostych (IV.1) struktur leksykalno-gramatycznych na podstawie materiałów wizualnych: obrazków, grafiki, zdjęć, wykresów, piktogramów, statystyk itp.
2. Kształcenie umiejętności interpretacji materiału wizualnego i formułowanie uzasadnienia przy użyciu bardzo prostych (IV.0)/ prostych (IV.1) struktur leksykalno-gramatycznych
3. Kształcenie umiejętności tłumaczenia bardzo prostego (IV.0) / prostego (IV.1) tekstu lub bardzo prostych (IV.0) / prostych (IV.1) fragmentów tekstu z języka obcego na język ojczysty z zachowaniem ogólnego sensu wypowiedzi
4. Kształcenie umiejętności dostrzegania zależności przyczynowo-skutkowej na podstawie historyjek obrazkowych

W zakresie wariantu IV.1 Podstawy Programowej zakłada się ponadto przygotowanie ucznia do egzaminu maturalnego na poziomie podstawowym.

Z zadania tego wynikają takie cele jak:

1. zapoznanie z wymaganiami egzaminacyjnymi;
2. zapoznanie z formułą egzaminu oraz typami zadań maturalnych;
3. organizowanie treningów rozwiązywania arkuszy egzaminacyjnych.

4. Treści nauczania

4.1. Tematyka/ materiał leksykalny (dla wszystkich języków nowożytnych nauczanych w naszej szkole)

Zgodnie z *Podstawą programową* i wymaganiami maturalnymi istnieje piętnaście zakresów tematycznych do opanowania w ciągu całego cyklu nauki. Tematy powinny być wybierane zgodnie z możliwościami językowymi, zainteresowaniami i doświadczeniami pozajęzykowymi uczniów.

1	Człowiek	dane personalne, wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, uczucia i emocje, zainteresowania, problemy etyczne
2	Dom	miejsce zamieszkania, opis domu, pomieszczeń domu i ich wyposażenia, wynajmowanie mieszkania
3	Szkoła	przedmioty nauczania, oceny i wymagania, życie szkoły, kształcenie pozaszkolne
4	Praca	zawody i związane z nimi czynności, warunki pracy i zatrudnienia, praca dorywcza
5	Życie rodzinne i towarzyskie	okresy życia, członkowie rodziny, koledzy, przyjaciele, czynności życia codziennego, formy spędzania czasu wolnego, święta i uroczystości, styl życia, konflikty i problemy
6	Żywnienie	artykuły spożywcze, posiłki i ich przygotowanie, lokale gastronomiczne

7	Zakupy i usługi	rodzaje sklepów, towary, sprzedawanie i kupowanie, reklama, korzystanie z usług, środki płatnicze
8	Podróżowanie i turystyka	środki transportu, informacja turystyczna, baza noclegowa, wycieczki, zwiedzanie
9	Kultura	dziedziny kultury, twórcy i ich dzieła, uczestnictwo w kulturze, media
10	Sport	dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, imprezy sportowe, sport wyczynowy
11	Zdrowie	samopoczucie, choroby, ich objawy i leczenie, higieniczny tryb życia
12	Nauka i technika	odkrycia naukowe, wynalazki, obsługa i korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych, technologie informacyjno-komunikacyjne
13	Świat przyrody	klimat, rośliny i zwierzęta, krajobraz, zagrożenia i ochrona środowiska naturalnego, klęski żywiołowe
14	Państwo i społeczeństwo	konflikty wewnętrzne i międzynarodowe, przestępczość, polityka społeczna
15	Wiedza o krajach obszaru niemieckojęzycznego w kontekście interkulturowym i europejskim, w tym problemów pojawiających się na styku różnych kultur i społeczności	

4.2. Zagadnienia gramatyczne

Aby osiągnąć cele komunikacyjne, uczeń powinien posługiwać się konkretnymi strukturami gramatycznymi. Kolejność wprowadzania zagadnień gramatycznych związana jest z celami komunikacyjnymi lekcji.

4.2.1. Zagadnienia gramatyczne – język angielski

CZASOWNIK

- Bezokolicznik i formy osobowe, bezokolicznik przeszły;
- Czasowniki posiłkowe;
- Czasowniki modalne z bezokolicznikiem zwykłym, zwykłym ciągłym, perfektywnym i perfektywnym ciągłym: can, could, may, might, must, mustn't, needn't, will, shall, would, would like, would prefer, should, ought to, dare, need;
- Tryb rozkazujący; • Tryb łączący, np. z suggest, insist, demand, it's essential;
- Czasowniki regularne i nieregularne;
- Czasowniki wyrażające stany i czynności;
- Czasowniki złożone (phrasal verbs);
- Imiesłów czynny i bierny;
- Zdania twierdzące, przeczące i pytające w następujących czasach gramatycznych:

- present simple dla czynności i stanów trwających nieprzerwanie lub powtarzających się, czynności o stałym charakterze, rozkładów czasowych, w komentarzach sportowych i opowiadaniach;

- Present continuous dla czynności odbywających się w tej chwili, w bieżącym okresie czasu lub bliskiej przyszłości, czynności powtarzających się i uważanych za irytujące;
- Present perfect dla czynności i stanów, które miały miejsce ostatnio lub trwają do chwili obecnej lub ich skutki mają wpływ na sytuację obecną, w zdaniach czasowych i konstrukcjach typu: It is the first time...;
- Present perfect continuous dla czynności, które rozpoczęły się w przeszłości i trwają do chwili obecnej lub się skończyły, a ich skutki są nadal widoczne, dla czynności powtarzających się od jakiegoś czasu;
- Past simple dla czynności i stanów, które miały miejsce lub powtarzały się w przeszłości, po wyrażeniach I wish..., It's time, I'd rather..., as if..., if only..., suppose..., supposing...;
- Past continuous dla czynności, która odbywała się w pewnym momencie w przeszłości lub trwała przez pewien czas, w wyrażeniach I was wondering ..., I was hoping ...;
- Past perfect dla czynności i stanów przeszłych poprzedzających inne czynności i stany przeszłe lub zakończonych przed określonym momentem w przeszłości, po wyrażeniach I wish..., as if ..., if only..., w konstrukcji It was the first time...;
- Past perfect continuous dla czynności, które były wykonywane przez jakiś okres i poprzedzały inną czynność, po wyrażeniach I wish..., as if ..., if only...;
- Future simple dla stanów lub czynności przyszłych wynikających z okoliczności zewnętrznych, dla wyrażenia postanowienia, obietnicy, decyzji;
- Future continuous dla czynności, które będą odbywać się w pewnym momencie w przyszłości oraz w pytaniach o plany;
- Future perfect dla czynności i stanów, które odbędą się lub będą trwały do określonego momentu w przyszłości;
- Future perfect continuous dla czynności, które będą wykonywane przez określony czas do określonego momentu w przyszłości;
- Future simple in the past w mowie zależnej i zdaniach warunkowych;
- Future perfect in the past w mowie zależnej i zdaniach warunkowych.

SKŁADNIA

- Zdania rozkazujące;
- Zdania z podmiotem it i there, w zwrotach It's worth/no use +ing; 11
- Zdania wykrzyknikowe;
- Zdania z dwoma dopełnieniami;
- Zdania w mowie zależnej z czasownikami say, tell, ask i następstwo czasów, zdania z różnymi czasownikami wprowadzającymi (np. admit, threaten, suggest), zdania niewymagające zmiany czasów;
- Pytania pośrednie;
- Pytania typu question tags, reply questions po trybie rozkazującym, zwroty So do I, Nor/Neither do I;
- Zdania w stronie biernej w czasach: present simple, present continuous, past simple, past continuous, present perfect, future simple, past perfect, oraz z czasownikami see, hear, make i help, zdania typu He is/was known to be/have been, passive gerund (np. He hates being looked at), passive infinitive (np. She wanted to be admired);
- Zdania współrzędnie złożone; • Zdania podrzędnie złożone: - okolicznikowe: o celu, z in order that/so that... o czasu, w zdaniu Once... o miejsca o porównawcze, z wyrażeniem as if/as though, the faster ... the better o przyczyny o przyzwolenia o skutku o sposobu o stopnia o warunku typu 0, I, II, III i mieszane, inwersja w zdaniach warunkowych, will i would po if;
- przydawkowe ograniczające i opisujące; • orzecznikowe;
- dopełnieniowe typu All I want was(to) go home;
- podmiotowe, np. What I want is peace and quiet;

- Zdania wyrażające życzenie lub przypuszczenie z wyrażeniami I wish, I'd rather, I'd sooner, I'd prefer, you'd better, suppose, supposing, if only, it's high time;
- Inwersja stylistyczna i inne formy emfatyczne: - po: hardy, rarely, seldom, hardly, never, only, under no condition itp. - w tzw. cleft sentences, np. It was my mother who..., What I hate is...; - zastosowanie do i did, np. Do come in.
- Konstrukcje gerundialne, bezokolicznikowe i imiesłowowe;
- Konstrukcja have sth done, get sth done, have sb do sth, get sb to do sth

RZECZOWNIK

- Rzeczowniki policzalne i niepoliczalne;
- Liczba mnoga regularna i nieregularna, rzeczowniki mające tylko l. poj. lub tylko l. mnogą lub dwie formy liczby mnogiej, liczba mnoga rzeczowników złożonych;
- Forma dzierżawcza of, Saxon Genitive i double genitive;
- Rodzaj;
- Rzeczowniki złożone;
- Rzeczowniki użyte przymiotnikowo;
- Budowa słowotwórcza rzeczownika. PRZEDIMEK
- Przedimek nieokreślony, określony i zerowy PRZYMIOTNIK
- Stopniowanie regularne i nieregularne, konstrukcje typu the sooner, the better, more and more impatient;
- Przymiotniki w konstrukcjach z so, such, how, what;
- Przymiotnik dzierżawczy;
- Przymiotniki złożone typu blue-eyed;
- Miejsce przymiotnika w zdaniu ;
- Kolejność przymiotników przed rzeczownikiem; 12
- Przymiotnik z przedimkiem określonym (the poor) i po czasownikach postrzegania (It smells nice).

PRZYSŁÓWEK

- Stopniowanie regularne i nieregularne;
- Miejsce przysłówka w zdaniu;
- Przysłówki too i enough;
- Przysłówki o dwóch znaczeniowo różnych formach (np. hard – hardly).

PRZYIMEK

- Przyimek określający miejsce, kierunek, odległość, czas;
- Przyimek przyczyny i sposobu;
- Przyimki po niektórych czasownikach i przymiotnikach.

ZAIMEK

- Zaimek osobowy;
- Zaimek dzierżawczy;
- Zaimek zwrotny;
- Zaimek emfatyczny;
- Zaimek wskazujący;
- Zaimek pytający;
- Zaimek względny;
- Zaimek wzajemny;
- Zaimek nieokreślony: some, any, no, every i złożenia z nimi, none, either neither, many, much, few, a few, little, a little, another, other, others, the other, the others, every, each, enough, both all, either – or, neither – nor
- Zaimek bezosobowy you, one.

LICZEBNIK

- Liczebniki główne i porządkowe

SPÓJNIKI

- and, or, but, if, unless, that, till, until, when, where, while, after, before, because, (al)though, so, in spite, on condition that, despite, supposing, providing/provided that, so as, even though, whereas, as if, as though

4.2.2. Zagadnienia gramatyczne – język niemiecki

ZAGADNIENIA GRAMATYCZNE PRZEWDZIANE DO REALIZACJI:	
Kategoria gramatyczna	
Czasownik	<ul style="list-style-type: none"> • odmiana czasowników regularnych i nieregularnych, modalnych, posiłkowych, zwrotnych, rozdzielnie i nierozdzielnie złożonych w czasie <i>Präsens</i> • tryb rozkazujący czasowników • znaczenie i użycie czasownika <i>lassen</i> • tworzenie czasu przeszłego <i>Präteritum</i> • tworzenie czasu przeszłego <i>Perfekt</i> • tworzenie czasu przeszłego <i>Plusquamperfekt</i> • tworzenie czasu przyszłego <i>Futur I</i> • rekcja wybranych czasowników • tworzenie trybu przypuszczającego <i>Konjunktiv II</i> • forma opisowa trybu przypuszczającego <i>Konditional I würde + bezokolicznik</i> • strona bierna czasowników w czasie <i>Präsens, Präteritum i Perfekt</i>
Rzeczownik	<ul style="list-style-type: none"> • użycie rodzajnika określonego, nieokreślonego oraz użycie rzeczownika bez rodzajnika • deklinacja mocna rzeczowników • deklinacja słaba rzeczowników • odmiana imion własnych • rekcja wybranych rzeczowników
Przymiotnik	<ul style="list-style-type: none"> • przymiotnik jako orzecznik • odmiana przymiotnika z rodzajnikiem określonym, nieokreślonym, bez rodzajnika, po przeczeniu <i>kein</i>, zaimku dzierżawczym, po zaimkach liczebnym przez wszystkie przypadki • regularne i nieregularne stopniowanie przymiotników • rekcja wybranych przymiotników • przymiotniki w porównaniach
Zaimek	<ul style="list-style-type: none"> • odmiana zaimków osobowych • odmiana zaimków dzierżawczych • zaimki pytające i wskazujące • zaimek zwrotny <i>sich</i> • zaimki względne • zaimek nieosobowy <i>es</i> • zaimki nieokreślone <i>alle, einige, etwas, jeder, jemand, einer, keiner, man, niemand, nichts, alles</i>
Liczebnik	<ul style="list-style-type: none"> • liczebniki główne • liczebniki porządkowe • liczebniki ułamkowe i dziesiętne • liczebniki w oznaczeniu miary i wagi, powierzchni i objętości
Przyimek	<ul style="list-style-type: none"> • przyimki z celownikiem: <i>aus, bei, gegenüber, mit, nach, seit, von, zu</i> • przyimki z biernikiem: <i>bis, durch, für, gegen, ohne, um, entlang</i> • przyimki lokalne z celownikiem i biernikiem: <i>an, auf, in, hinter, neben, unter,</i>

	<ul style="list-style-type: none"> über, vor, zwischen przyimki z dopełniaczem: <i>statt, trotz, während, wegen</i>
Składnia	<ul style="list-style-type: none"> zdania pojedyncze: oznajmujące, pytające, rozkazujące szuk wyrazów w zdaniu: prosty, przestawny oraz szuk zdania podrzędnie złożonego miejsce przeczenia w zdaniu zdania złożone współrzędnie ze spójnikami: <i>aber, denn, oder, und, sondern, deshalb, sonst, trotzdem</i> i bezspójnikowe zdania podrzędne dopełnieniowe ze spójnikami <i>dass, ob., wer, was, wo</i> zdania podrzędne okolicznikowe przyczyny ze spójnikami <i>weil, da</i> zdania podrzędne czasowe ze spójnikami <i>wenn, als, bevor, ehe, nachdem, seitdem, während</i> zdania podrzędne warunkowe ze spójnikiem <i>wenn</i> zdania podrzędne okolicznikowe przyzwolenia ze spójnikiem <i>obwohl</i> zdania podrzędne okolicznikowe celu ze spójnikiem <i>damit</i> konstrukcja bezokolicznikowa z <i>um ... zu</i> zdania podrzędne okolicznikowe sposobu ze spójnikiem <i>(an)statt dass</i> konstrukcja bezokolicznikowa z <i>(an)statt ... zu</i> zdania względne z zaimkiem względnym zdania z dwuczłonowymi spójnikami : <i>entweder ... oder, nicht nur ... sondern auch, sowohl ... als auch, zwar ... aber</i> konstrukcja bezokolicznikowa z <i>zu</i> i <i>bez zu</i>
Przeczenia	<ul style="list-style-type: none"> przeczenie <i>kein, keine</i> przeczenie <i>nicht, nichts, niemand</i>
Słowotwórstwo	<ul style="list-style-type: none"> rzeczowniki złożone tworzenie rzeczowników od czasowników, przymiotników i imiesłów słowotwórstwo przymiotnika

4.2.3. Zagadnienia gramatyczne – język rosyjski

Czasownik

Formy bezokolicznika. Dwie koniugacje czasowników rosyjskich. Czasowniki dokonane i niedokonane.

Czasowniki zwrotne. Czas teraźniejszy, przyszły i przeszły. Nieregularne formy czasowników w czasie teraźniejszym, przyszłym i przeszłym. Formy trybu rozkazującego (formy podstawowe i nieregularne) oraz trybu warunkowego.

Rzeczownik

Rodzaje gramatyczne rzeczowników. Rozpoznawanie rodzaju rzeczowników. Polsko-rosyjskie niezgodności rodzajowe. Liczba pojedyncza i mnoga rzeczowników. Formy przypadków i ich funkcje semantyczne. Odmiana rzeczowników I, II i III deklinacji. Rzeczowniki żywotne i nieżywotne. Rzeczowniki nieodmienne. Rzeczowniki występujące tylko w liczbie pojedynczej. Rzeczowniki występujące tylko w liczbie mnogiej. Rzeczowniki o odmianie przymiotnikowej.

Przymiotnik

Rodzaje gramatyczne przymiotników. Formy deklinacyjne przymiotników twardo- i miękkotematowych oraz przymiotników o odmianie mieszanej.

Tworzenie stopnia wyższego przymiotników (formy proste i opisowe).

Tworzenie stopnia najwyższego przymiotników (formy opisowe).

Krótkie formy przymiotników – ogólne zasady tworzenia.

Liczebnik

Liczebniki główne 1–1000. Połączenia liczebników z rzeczownikami i przymiotnikami. Liczebniki porządkowe w konstrukcjach określających.

Zaimek

Zaimki osobowe i ich odmiana. Zaimki wskazujące i ich odmiana. Zaimki dzierżawcze i ich odmiana. Zaimki pytające i względne. Zaimki nieokreślone z partykułą -то, -нибудь. Formy gramatyczne zaimków przeczących z partykułami ни-, не- z przymikiem i bez. Zaimek себя i zwrot друг друга.

Przysłówek

Przysłówki utworzone od przymiotników, rzeczowników i innych części mowy. Przysłówki miejsca i kierunku, czasu, sposobu, przyczyny i celu oraz stopnia i miary. Przysłówki przeczące z partykułami не- i ни-. Stopień wyższy przysłóweków.

Przymek

Przymyki oznaczające miejsce znajdowania się. Przymyki określające położenie w przestrzeni. Przymyki przestrzenne oznaczające kierunek ruchu z uwzględnieniem różnic w języku polskim i rosyjskim. Zależności między przymikami przestrzennymi a przedrostkami czasowników. Przymyki w konstrukcjach określających czas trwania. Przymyki przyczynowe.

Składnia

Na opisywanym etapie edukacyjnym uczeń powinien opanować bardzo podstawowe struktury gramatyczne: zdania oznajmujące (w tym opuszczanie czasownika posiłkowego быть w czasie teraźniejszym), zdania wyrażające posiadanie z есть i bez есть, zdania pytające (w tym tworzone za pomocą partyku- ты ли), zdania pojedyncze wykrzyknikowe, zdania bezpodmiotowe, prosty i przestawny szyk wyrazów w zdaniu, konstrukcje oznaczające przyczynę, konstrukcje wyrażające kierunek i miejsce, konstrukcje wyrażające przyzwolenie, zakaz, powinność, konstrukcje wyrażające dokładny i przybliżony czas zegarowy, początek i koniec czynności, konstrukcje z użyciem zaimków nieokreślonych, rekcję czasowników – różnice między językiem polskim a rosyjskim (w zakresie minimum leksykalnego dla poziomu B1). Zdania pojedyncze. Zdania złożone współrzędnie ze spójnikami и, а, или, но. Zdania złożone podrzędnie (podmiotowe, przydawkowe, dopełnieniowe, okolicznikowe).

5. Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów

Jednym z ważnych i nieodzownych zadań nauczyciela w procesie nauczania jest kontrola i monitoring postępów ucznia w zakresie wiadomości i umiejętności w odniesieniu do zakładanych efektów kształcenia określonych w podstawie programowej dla danego etapu edukacyjnego. Następnym etapem kontroli jest ocena.

Ocenianie bieżące:

- praca na lekcji (minimum - jedna ocena w semestrze)
- odpowiedzi ustne (minimum - jedna ocena w semestrze)
- praca domowa (minimum - jedna ocena w semestrze)
- kartkówki (minimum - dwie oceny w semestrze)

Ocenianie okresowe

Sprawdzian, test lub praca klasowa z jednego lub kilku działów tematycznych (dwa lub trzy razy w semestrze (zgodnie z rozkładem materiału nauczania / tematyką zajęć umieszczoną w Librusie – do wglądu na życzenie rodzica lub ucznia). Wszystkie sprawdziany / testy i prace klasowe są obowiązkowe.

6. Przedmiotowe zasady oceniania

6.1. Wiedza i umiejętności uczniów są sprawdzane możliwie jak najczęściej tzn. po każdej przeprowadzonej lekcji, po szeregu lekcji na dany temat lub po zakończeniu kolejnego rozdziału w podręczniku.

6.2. Kontrola wiedzy i umiejętności uczniów ma dwie formy: pisemną i ustną, dzięki czemu uczeń ma możliwość otrzymania pełnej i systematycznej informacji na temat przebiegu swojego procesu uczenia się.

6.3. Uczeń ma możliwość samodzielnej ewaluacji własnych postępów w nauce poprzez regularne wypełnianie testów i zadań przeznaczonych do samooceny zamieszczonych w podręcznikach do nauki języków obcych.

6.4. Podczas lekcji języka obcego oceniana jest aktywność uczniów – jest ona odnotowywana w dzienniku, o czym powiadamia się ucznia. Za różne formy aktywności takie jak dobrowolne zgłaszanie się do odpowiedzi, samodzielne wykonywanie dodatkowych zadań, pomoc innym uczniom w rozwiązywaniu zadań, ćwiczeniu sprawności językowych, pomoc w organizowaniu projektów językowych, gier, zabaw itp. są przyznawane plusy. Jeśli lekcje języka obcego odbywają się dwa razy w tygodniu, wówczas na ocenę bardzo dobrą z aktywności należy uzyskać pięć plusów, jeśli lekcje są raz w tygodniu, wówczas należy zebrać cztery plusy na ocenę bardzo dobrą.

6.5. Uczeń może również otrzymać na lekcji minus za nieprzygotowanie do lekcji (brak książki lub zeszytu), za utrudnianie nauczycielowi prowadzenia zajęć (np. rozmowy z kolegami) lub za korzystanie z komórki podczas lekcji.

6.6. Nauczyciel dokonuje przed końcem półrocza / roku szkolnego konwersji plusów i minusów. Jeden plus jest równoważny jednemu minusowi tzn. że jeden plus „likwiduje” jeden minus. Po dokonaniu rozliczenia plusów i minusów nadwyżka plusów jest zamieniana na ocenę z aktywności:

Zajęcia z języka obcego 2x w tygodniu	Zajęcia z języka obcego 1x w tygodniu
Pięć plusów = ocena bardzo dobra	Cztery plusy = ocena bardzo dobra
Cztery plusy = ocena dobra	Trzy plusy = ocena dobra
Trzy plusy = ocena dostateczna	Dwa plusy = ocena dostateczna
Dwa plusy = ocena nieodpowiednia	Jeden plus = ocena nieodpowiednia

Jeśli w wyniku konwersji uczniowi wypada ocena dostateczna lub nieodpowiednia z aktywności, nauczyciel może na prośbę ucznia odstąpić od konwersji i pozostawić same plusy.

6.7. Uczeń otrzymuje ocenę z plusem, jeśli spełnia wszystkie wymagania niezbędne do uzyskania oceny niższej oraz niektóre wymagania niezbędne do uzyskania oceny wyższej.

6.8. Oceny z plusem dotyczą tylko ocen cząstkowych, oceny śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne są ocenami pełnymi (tzn. bez plusów).

6.9. Każdy uczeń deklarujący chęć przystąpienia do matury z języka obcego jest zobligowany do uczestniczenia we wszystkich organizowanych przez szkołę maturach próbnych. Oceny z próbnych matur pisemnych i ustnych mają wagę 3.

6.10. Wszelkie prace pisemne oceniane są zgodnie z wymaganą liczbą punktów na daną ocenę według następującej skali:

- a) 100% i ½ zadania dodatkowego – celujący,

- b) 95% - 99% - bardzo dobry +,
- c) 93% - 100% - bardzo dobry,
- d) 90% - 92% - bardzo dobry -,
- e) 86% - 89% - dobry +,
- f) 81% - 85% - dobry ,
- g) 75% - 80% - dobry -,
- h) 65% - 74% - dostateczny +,
- i) 55% - 64% - dostateczny,
- j) 51% - 54% - dostateczny -,
- k) 46% - 50% - dopuszczający +,
- l) 35% - 45% - dopuszczający,
- m) 31% - 34% - dopuszczający-
- n) < 31% - niedostateczny.

6.11. Średnia ważona wyliczana przez Librus może stanowić tylko wtedy podstawę do wystawienia oceny śródrocznej / rocznej, jeśli uczeń uzyskał w ciągu półrocza / roku wszystkie oceny cząstkowe wymagane przez nauczyciela (za odpowiedzi ustne, prace domowe, kartkówki, sprawdziany, próbne matury w klasach czwartych i inne). Ustala się następujące wartości na poszczególne oceny śródroczne i roczne:

- $1,6 \leq W \leq 2,75$ – ocena dopuszczająca,
- $2,76 \leq W \leq 3,5$ – ocena dostateczna,
- $3,6 \leq W \leq 4,5$ – ocena dobra,
- $4,6 \leq W \leq 5,4$ – ocena bardzo dobra,
- $W \geq 5,5$ – ocena celująca

6.12. Oceny klasyfikacyjne ustalone za ostatnie półrocze roku szkolnego są ocenami uwzględniającymi wiadomości i umiejętności ucznia z poprzedniego półrocza.

6.13. Jeśli lekcje języka obcego odbywają się dwa razy w tygodniu, wówczas uczeń może dwukrotnie w ciągu semestru zgłosić nieprzygotowanie do zajęć lekcyjnych, jeśli lekcje odbywają się raz w tygodniu, wówczas uczeń może raz w ciągu semestru zgłosić nieprzygotowanie. Wszelkie nieprzygotowania należy zgłaszać nauczycielowi przed lekcją, nieprzygotowania zgłaszane w trakcie lekcji nie będą honorowane. Wszystkie nieprzygotowania są wpisywane do dziennika elektronicznego przez nauczyciela.

6.14. Nieprzygotowanie do pracy klasowej jest przyjmowane jedynie w przypadku dłuższej choroby lub wydarzeń losowych potwierdzonych przez rodziców (prawnych opiekunów) lub wychowawcę. W przypadku nieobecności ucznia na pracy klasowej, uczeń ma obowiązek napisać ją w wyznaczonym przez nauczyciela terminie.

6.15. Brak zdolności artystycznych ucznia, np. w zakresie śpiewania, nie ma wpływu na ocenę wykonanego zadania, jeśli cel zadania został przez niego zrealizowany, a uczeń wykazywał duże zaangażowanie w wykonanie zadania.

6.16. Przy ocenie prac pisemnych ucznia dyslektycznego, ze względu na trudności grafomotoryczne, nie będą brane pod uwagę błędy ortograficzne, o ile nie mają one wpływu na zrozumienie całej wypowiedzi.

6.17. Przy wystawianiu ocen śródrocznych i rocznych uczniowie z najlepszą frekwencją są nagradzani ocenami z aktywności:

- ✓ w przypadku 100% frekwencji na zajęciach z języka obcego nowożytnego uczeń otrzymuje ocenę celującą z aktywności
- ✓ w przypadku 90% frekwencji na zajęciach z języka obcego nowożytnego uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą z aktywności

6.18. Uczeń, który sam zgłosi się do odpowiedzi ustnej ma możliwość zrezygnowania z oceny za tą odpowiedź proponowanej przez nauczyciela, jeśli nie odpowiada ona jego oczekiwaniom. Wówczas proponowana ocena nie zostanie wpisana do dziennika.

7. Przedmiotowe kryteria oceniania

Ocena niedostateczna:

- nieopanowanie wiadomości i umiejętności określonych podstawą programową
- braki w wiadomościach uniemożliwiająca dalsze zdobywanie wiedzy
- nieskorzystanie z pomocy szkoły, niewykorzystanie szans uzupełnienia wiedzy i umiejętności

Ocena dopuszczająca (wymagania konieczne):

- posługiwanie się podstawowym zakresem struktur gramatycznych i leksyki;
- ograniczanie wypowiedzi do podstawowych reakcji dnia codziennego;
- samodzielne napisanie kilku zdań na podstawie omawianego tematu lekcji;
- wykonywanie prostych ćwiczeń według podanego wzoru z pomocą nauczyciela;
- reprodukcja prostego tekstu z dopuszczalnymi błędami leksykalnymi i gramatycznymi.

Ocena dostateczna (wymagania podstawowe):

- rozumienie oraz reprodukcja tekstu o niskim stopniu trudności bez pomocy nauczyciela;
- stosowanie słownictwa w zakresie podstawowym;
- wypowiadanie się na tematy związane ze sprawami życia codziennego;
- podejmowanie prób wypowiadania się na tematy bardziej złożone.

Ocena dobra (wymagania rozszerzające):

- popełnianie nieznacznych błędów leksykalnych i gramatycznych w zakresie programu nauczania w danej klasie;
- umiejętne nawiązywanie i podtrzymywanie rozmowy;
- swobodne wypowiadanie się na tematy z życia codziennego oraz podejmowanie próby wyrażania swojej opinii na temat niektórych bardziej złożonych zagadnień,
- rozumienie tekstu czytanego i ze słuchu ze sporadycznym użyciem słownika.

Ocena bardzo dobra (wymagania dopełniające):

- bardzo dobre opanowanie słownictwa i struktur gramatycznych w zakresie programu danej klasy;
- umiejętne nawiązywanie i podtrzymywanie rozmowy;
- wypowiadanie się na trudniejsze, bardziej złożone tematy;

- wypowiedzianie własnego zdania, opinii i ich uzasadnianie na podstawie przeczytanego tekstu lub przerobionego zagadnienia tematycznego, zabieranie w naturalny sposób głosu w dyskusji;
- rozumienie tekstu czytanego i słyszanego przy minimalnym użyciu słownika,

Ocena celująca (wymagania wykraczające):

- spełnienie wymagań dopełniających;
- posługiwanie się rozbudowaną leksyką i frazeologią;
- wypowiedzianie własnego zdania, opinii, sądu na dowolny temat i uzasadnianie ich;
- rozumienie tekstów czytanych i słuchanych bez pomocy słownika;
- reagowanie w swobodny sposób w sytuacjach dnia codziennego.
- uczestniczenie i odnoszenie sukcesów w pozaszkolnych formach aktywności związanych z zajęciami edukacyjnymi (konkursy przedmiotowe, olimpiady i inne).

8. Warunki i tryb uzyskiwania przez ucznia oceny wyższej

Każdy uczeń ma prawo poprawić ocenę.

- 8.1. Poprawy ocen z prac pisemnych (sprawdzian, praca klasowa, kartkówka) odbywają się na konsultacjach (1 godzina lekcyjna raz w tygodniu na godzinie zerowej lub po 8ej lekcji – terminy konsultacji są uzależnione od planu lekcji, informacja o nich jest wywieszona na drzwiach sali lekcyjnej). W przypadku nieobecności ucznia na pracy pisemnej w pierwszym terminie ma on obowiązek napisania tej pracy na konsultacjach w ciągu dwóch tygodni, na poprawę oceny uczeń ma miesiąc (w szczególnych przypadkach istnieje możliwość indywidualnego uzgodnienia terminu).
- 8.2. Poprawy ocen z odpowiedzi ustnej odbywają się na lekcjach – uczeń, który chce poprawić ocenę zgłasza ten fakt nauczycielowi przed lekcją. W szczególnych przypadkach istnieje możliwość odpowiedzi ustnej na konsultacjach.
- 8.3. Poprawa proponowanej oceny śródrocznej lub rocznej jest możliwa, o ile frekwencja ucznia na lekcji wynosi co najmniej 75% (w przypadku niższej frekwencji wszystkie nieobecności muszą być usprawiedliwione). Uczeń wnoszący o umożliwienie poprawy oceny na wyższą od otrzymanej, może poprawić ją o jeden stopień wzwyż (2 na 3; 3 na 4; 4 na 5; 5 na 6). Zainteresowany poprawą oceny śródrocznej lub rocznej uczeń powinien zgłosić ten fakt zaraz po uzyskaniu informacji o proponowanej ocenie, nie później jednak niż na 2 tygodnie przed terminem ostatecznego wystawiania ocen. Zakres materiału jest ustalany indywidualnie w zależności od ocen ucznia - z reguły poprawa oceny jest możliwa po odpowiedzi ustnej z całego semestru ewentualnie roku i / lub napisaniu pracy pisemnej.

9. Dostosowanie wymagań do uczniów ze specjalnymi wymaganiami

W zależności od potrzeb i możliwości uczniów oraz warunków realizacji Programu nauczyciel jest zobligowany do zastosowania adekwatnych dostosowań. W każdej grupie uczniów mamy cały wachlarz różnych preferencji sensorycznych, dlatego bardzo istotną kwestią jest pluralizm stosowanych metod, tak by każdemu uczestnikowi procesu dydaktycznego zapewnić jak najefektywniejszy udział w zajęciach językowych.

W przypadku uczniów dysfunkcyjnych nauczyciel ma możliwość i obowiązek:

- 9.1. różnicowania poziomu trudności, ilości i czasu na rozwiązywanie przez uczniów zadań,
- 9.2. różnicowania sposobów badania osiągnięć edukacyjnych, np. rezygnacja z oceny prac pisemnych na rzecz odpowiedzi ustnych czy zastosowanie innej czcionki na wydrukach testów (w przypadku dyslektyków),
- 9.3. oferowania dodatkowych zadań,
- 9.4. służenia dodatkowymi wyjaśnieniami i konsultacjami
- 9.5. stwarzania atmosfery sprzyjającej uczeniu się, zachęcaniu uczniów introwertycznych do współdziałania w grupie,
- 9.6. oddziaływań psychologicznych typu promowanie drobnych sukcesów

10. Rozwijanie umiejętności samodzielnego uczenia się (samokształcenie)

Jednym z głównych zadań szkoły, wynikających z zapisów w *Podstawie programowej*, jest przygotowanie uczniów do samodzielnego uczenia się. Pod pojęciem autonomii należy rozumieć przede wszystkim gotowość ucznia do samodzielnego rozwiązywania zadań – indywidualnie bądź w grupie. Jest to także zdolność stosowania zdobytych umiejętności i wiedzy w innych kontekstach sytuacyjnych. Aby uczeń był w stanie samodzielnie kierować własnym procesem uczenia się języka obcego i sprawnie korzystać z różnych źródeł informacji, należy od początku nauki zapoznawać go z różnorodnymi strategiami uczenia się.

Działania, które pomogą skutecznie wdrażać proces rozwoju samodzielności uczniów:

- konsultacje z uczniami w sprawie np. tematyki tekstów, dat sprawdzianów, sposobów oceniania, itp.;
- uświadamianie uczniom strategii pomocnych w opanowaniu sprawności językowych i przydatnych przy rozwiązywaniu poszczególnych typów zadań;
- udzielanie wskazówek dotyczących prowadzenia notatek: zaznaczanie kolorem, podkreślanie, stosowanie skrótów, wypunktowywanie, itd.;
- indywidualizowanie prac domowych i kontrola systematyczności ich wykonywania;
- nauka korzystania ze słowników, leksykonów, encyklopedii;
- indukcyjne nauczanie gramatyki;
- korzystanie z klucza odpowiedzi do ćwiczeń;
- umożliwienie wzajemnego przepytywania się uczniów z materiału poznanego na lekcji oraz koleżeńskiej korekty błędów;
- zapoznanie z technikami kompensacyjnymi i ich stosowanie, np. opisywanie słowa, prośba o powtórzenie lub potwierdzenie informacji, stosowanie mowy ciała;
- wdrażanie samokontroli i samooceny (m. in. poprzez samodzielne wykonywanie testów i zadań zamieszczonych w tym celu w podręcznikach)

Jeżeli uczeń zastosuje samodzielnie wybrane strategie uczenia się, to będzie odpowiedzialny za sukcesy, ale i za poniesione porażki. To powinno skłonić go do refleksji nad organizacją procesu uczenia się i jego efektywnością.

Autonomiczny uczeń stosuje osobisty styl uczenia się, pracuje we własnym tempie, cechuje go wysoka motywacja i chęć podejmowania dodatkowego wysiłku. Należy też podkreślić, że im bardziej uczeń jest autonomiczny, tym wyższe ma oczekiwania wobec uczącego.